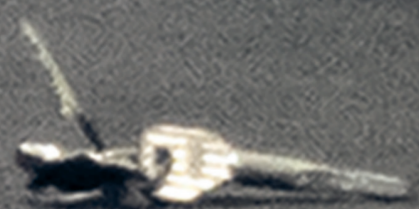

U-jazdowski

Laura Lima

Pokój i pół

10
Ascenseur
2013

9
Ptāk
Zé Carlos Garcia
i Laura Lima
2016

Pokój i pół to zaproszenie do wejścia w sytuację, która wymyka się logice, balansując na granicy niedopowiedzenia i żartu. Pierwsza w Polsce indywidualna wystawa Laury Limy, jednej z najbardziej rozpoznawalnych brazylijskich artystek swojego pokolenia, opowiada o marginesach naszej percepcji, zacierając różnice między rzeczywistością a iluzją. W pracach przedstawionych w Warszawie artystka wykorzystuje architekturę, żeby zmodyfikować odczuwanie przestrzeni.

Laura Lima tworzy sytuacje czy obrazy, w których następnie umieszcza żywe istoty – ludzi albo zwierzęta – przez cały czas trwania wystawy. Choć projekty Limy mają wyraźnie performatywny rys, artystka uparcie unika takich określeń, jak „performans” czy „instalacja”, w jej działaniach nie ma bowiem momentów narracyjnych, scenariusza czy nawet zakończenia. Nie ma również prób ani chęci tworzenia choreografii ruchów. Lima chętnie jednak mówi o „obrazach”, w które wchodzi widzi i w których się porusza.

Pierwsza praca znajdująca się na wystawie to żywy obraz przywołujący atmosferę klubu czy nocnego salonu, wypełnionego wonią cygar i whisky. Ze ścian wystają fragmenty ciała – ręce, uszy, stopy – niczym w barokowych stołach albo krzesłach, których nogi kończyły się łapkami kotów. Są one wyraźnie żywe, jednak pozostają nieruchome. Wyjątek stanowią dwie dłonie, które ugniatają tytoń i rolują papierosy, zapraszając widzów do rozgłoszenia się na wystawie. Po przejściu przez pierwszą przestrzeń wchodzimy do pustego pokoju. Na podłodze leży tusza wielkiego, czarnego ptaka, który wygląda, jakby spadł w trakcie lotu i znalazł się tutaj przez przypadek. *Ptāk* to wspólna praca Laury Limy i brazylijskiego artysty Zé Carlosa Garcii, który przez lata pracował jako projektant instalacji karnawałowych pokazywanych podczas słynnego karnawału w Rio de Janeiro. Dzisiaj umiejętności te wykorzystuje we własnej praktyce artystycznej, pracując z piórami i tworząc rzeźby oraz przestrzenne instalacje inspirowane anatomią ptaków. Wchodząc jeszcze głębiej, w kolejnym pokoju widzimy tajemniczy obraz. Znajduje się tam dłoń, która przez szczelinę w dolnej części ściany desperacko próbuje dosięgnąć kluczy będących prawie poza jej zasięgiem.

W tytule wystawy artystka gra z dwuznacznością portugalskiego słowa *quarto*, które może oznaczać zarówno pokój, jak i cyfrę cztery. W czterech salach, w których rozmieszczona jest wystawa *Pokój i pół*, doświadczamy jednej ciągłej sytuacji. Każde kolejne pomieszczenie wprowadza widza coraz głębiej i pozwala odkryć kolejne sekrety tej sytuacji. Widać tu przywiązanie Limy do operowania logiką snu czy dziecinnej fantazji. Zawarte w tytule „pół” to być może jeden z tych ukrytych sekretów i próba zwrócenia uwagi na ambiwalencje między tym, co widoczne dla widza a tym, co ukryte przed jego wzrokiem.

7
Fumoir
2009

8
Seven mistakes
2017

6
I like it because it is soft
2017

5
Ścierka z kilkoma nitkami
2017

4
Bez tytułu
2017

3
Bez tytułu
2017

2
Szklanka martini
2017

1
Szklanka whisky
2017

Jedną ze strategii artystycznych Limy jest powracanie do wątków, które były obecne w jej wcześniejszych projektach. Pojawiają się one jednak w nowych konfiguracjach – są rozbudowywane, zestawiane ze sobą, stając się elementem nowych obrazów. Tak też jest w wypadku wystawy *Pokój i pół*, gdzie artystka wraca do trzech prac – *Fumoir*, *Ascenseur* oraz *Ptāk* – które wcześniej funkcjonowały w innych kontekstach. Ta ostatnia pojawiła się rok temu niezapowiedziana na plaży w Monako, tak jakby tusza ptaka została wyrzucona na brzeg przez morskie fale.

Od połowy lat 90. Laura Lima tworzy wymykające się łatwej klasyfikacji obrazy, umieszczając żywe istoty w nieoczywistych relacjach z obiektami i przestrzenią. To próby wizualnej artykulacji własnego słownika pojęć, które artystka wypracowuje od początku kariery artystycznej. Emblematyczna dla tego słownika jest najbardziej znana grupa prac o tytule *Man=flesh/Woman=flesh* (*Mężczyzna=ciało/Kobieta=ciało*), gdzie żywe istoty pełnią funkcję materiału i wykonują precyzyjne instrukcje przez cały czas trwania wystawy. Widać tu odwołanie artystki do osiągnięć sztuki brazylijskiej lat 60. i 70. i rewolucyjnych zmian w podejściu do widza i rzeźby, które wprowadził brazylijski neokonkretizm. Tacy artyści, jak między innymi Flávio de Carvalho, Lygia Clark, Hélio Oiticica czy Lygia Pape byli pionierami sztuki partycypacyjnej i poszerzyli pole artystycznej ekspresji, przeformułując pozycję odbiorcy dzieła sztuki z biernej na czynną. Przede wszystkim jednak pokazali, jak poszerzone rozumienie rzeźby i otwarcie jej na widza inicjuje działania o performatywnym charakterze.

„W *Man=flesh/Woman=flesh* nie ma hierarchii między ludźmi, zwierzętami czy obiektami; nie ma hierarchii między ożywionym a nieożywionym. To znaczy, że jednostka umieszczona w pracy nie jest tym, kto doświadcza czy konstruuje podmiotowość. Zadania powierzone ludziom albo zwierzętom kształtują obraz. Warto dodać, że instytucja jest tutaj również ciałem, tak samo jak ja jestem ciałem poza moją twórczością. W zależności od projektu instytucja musi opracować złożony plan tego, jak troszczyć się o wystawę, w której udział biorą żywi ludzie” – mówi artystka.

Laura Lima

(ur. 1971) to brazylijska artystka, która mieszka i pracuje w Rio de Janeiro. Twórczość Limy była prezentowana w ramach indywidualnych wystaw w tak prestiżowych instytucjach jak ICA Miami (2016), Museo de Arte Moderno, Buenos Aires (2015); Bonnefantenmuseum, Maastricht (2014);

Bonniers Konsthall, Sztokholm (2014); Migros Museum, Zurych (2013); Performa 15, Nowy Jork; Casa França Brasil, Rio de Janeiro (2011). Jej prace włączano w istotne wystawy zbiorowe, m.in. Biennale w Lyonie (2011); 14 Rooms, Fondation Beyeler, Bazylea (2014); Biennale w São Paulo (1998, 2006).

U-jazdowski
23/06–01/10/2017

Laura Lima

Pokój i pół

Kuratorka
Agnieszka Sosnowska
Koordynator wystawy
Michał Grzegorzek

Współpraca przy aranżacji wystawy
BudCud

Opracowanie graficzne
Tomasz Bersz

Asystentka artystki
Pola Tyszowiecka

Uczestnicy wystawy
Marta Bystron, Konrad Chrzanoski, Anna Gądek, Barbara Herman, Martyna Kowalek, Halina Matienko, Anna Opolska, Oriana Radziuk, Sara Szostak (koordynatorka uczestników), Jacek Wołoszczak

Podziękowania:
zespół Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski oraz Helmut Batista, Elsa Botner, Marcio Botner, Zé Carlos Garcia, Rodrigo Gomes de Castro Silva, Gabriel Junqueira, Denise Milfont, Teresa Paletta, Piotr Partyka

Partner

Partnerzy medialni

Program wydarzeń towarzyszących

Oprowadzanie Laury Limy

24/06/2017

godz. 15:00

oprowadzanie w języku angielskim

wstęp wolny

zbiórka w holu głównym

Laura Lima

spotkanie z artystką i wykład

01/07/2017

godz. 19:00

miejsce

Sala Widowiskowa, budynek Laboratorium

w ramach weekendu performatywnego

The Way We Perform Now.

[*Performans teraz*]

Finisaż wystawy

30/09/2017

Oniryczny U-jazdowski

Specjalne warsztaty dla dorosłych

godz. 15:00

wstęp wolny

zbiórka w holu głównym

Koncert na 4 pokoje (i pół)

Koncert improwizacji instrumentalnej i głosowej w przestrzeni wystawy

godz. 18:00

wstęp wolny

zbiórka w holu głównym

{Smykowitz}

cykl warsztatów dla rodzin z dziećmi w wieku 0–5 lat

24/06 12/08

15/07 19/08

22/07 09/09

29/07 16/09

godz. 10:00 i 11:00

wstęp płatny

obowiązują zapisy

info@u-jazdowski

zbiórka w holu głównym

oprowadzania w nosidełkach

28/06 09/08

12/07 23/08

godz. 12:00

wstęp wolny

zbiórka w holu głównym

{Jak smakuje sztuka?}

cykl warsztatów dla rodzin z dziećmi w wieku 5–10 lat

08/07 26/08

22/07 09/09

godz. 12:00

wstęp płatny

obowiązują zapisy

info@u-jazdowski

zbiórka w holu głównym

{Sztuka nie zna wieku}

cykl spotkań dla dorosłych w wieku 50+

28/06

12/07

09/08

godz. 12:00

wstęp wolny

zbiórka w holu głównym

{Sztuka z perspektywy...}

cykl bezpłatnych czwartkowych oprowadzań

29/06 17/08

kuratorskie kuratorskie

20/07 31/08

28/09

kuratorskie

godz. 18:00

wstęp wolny

zbiórka w holu głównym

Oprowadzania sobotnie w języku angielskim

cykl bezpłatnych oprowadzań

15/07 26/08

29/07 09/09

12/08 23/09

godz. 15:00

wstęp wolny

zbiórka w holu głównym